

HAZAI *Karszt- és barlangkutatói* ESEMÉNYEK

11. NEMZETKÖZI BARLANGI MENTŐ KONFERENCIA

Bábéli hangzavar verte fel Aggtelek csendjét május 15-én hajnali 2 óra tájban, amikor egy hosszúra nyúlt napot és fárasztó utazást követően a világ minden részéből érkező barlangi mentőket szállító busz megérkezett a Turista-szállóhoz.

A délelőtti regisztrációt követően 14 órakor dr. Dénes György, a Magyar Barlangi Mentőszolgálat alapító elnöke és a Barlangi Mentőszolgálatok Nemzetközi Szervezetének tiszteletbeli elnöke megnyitó szavaival, közel két éves előkészítő munkát követően, kezdetét vette a 11. Nemzetközi Barlangi Mentő Konferencia.

A Cseppkő-szállóban tartott megnyitó keretében üdvözlő beszédet mondott Christian Dodelin, a Nemzetközi Barlangtani Unió Barlangi Mentő Bizottságának elnöke, dr. Leél-Össy Szabolcs, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat elnöke, Éles Miklós aggteleki polgármester és Salamon Gábor, az Aggteleki Nemzeti Park igazgatója. A rendezvény fővédnökségét Göncz Árpád, a Magyar Köztársaság volt elnöke vállalta. A Konferencia védnökei a következők voltak: Bene László – Országos Rendőrfőkapitány; Haraszthy László – természet- és környezetmegőrzési szakállamtitkár; Horváth Ágnes – egészségügyi miniszter; Leél-Össy Szabolcs – a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat elnöke; Szabó Imre – Magyar Természetbarát Szövetség elnöke; Tatár Attila – az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója. A fővédnök és a védnökök írásban megküldött üdvözlő sorait dr. Dénes György tolmácsolta.

A Konferencia alkalmából a Magyar Posta bélyeget adott ki. A megnyitó nagy elismerést kiváltó színfoltja volt, amikor Rác Tamásné, a Magyar Posta Kelet-magyarországi Terület igazgató asszonya ismertette a bélyeg történetét, bemutatta az újdonságot és ünnepélyes keretek között alkalmi bélyegzéssel forgalomba bocsátotta a bélyeget.

A 26 országból érkezett több mint 100 résztvevő a 4 napos tanácskozáson 36 előadáson, illetve gyakorlati bemutaton keresztül adott tájékoztatást a tevékenységéről, a problémáiról és azok megoldásáról,

kezeléséről. Az előadások között különösen nagy hangsúlyt kaptak a szervezeti, mentésszervezési, a különböző hatóságok és szervezetek együttműködésével foglalkozó, a felelősségi, a biztosítási és a finanszírozási kérdé-

sek. Az elhangzott előadások és az azokat követő viták, illetve hozzászólások hatására a Konferencia utolsó napjára a barlangi mentésekre vonatkozó ajánlás-tervezet fogalmazódott meg, amelyet Aggtelek Agreement néven fogadtak el a résztvevők.

A jószafoi Tengerszem-szállóban tartott záróülést követően megbeszélést tartott a Barlangi Mentőszolgálatok Nemzetközi Szervezetének vezetősége. Itt meghatározásra kerültek a szervezet előtt álló feladatok, valamint az elkövetkező évek programja. Eszerint 2008 őszén a franciaországi Vercors-ban, 2009 nyarán Kerrville-ben (USA, Texas) a Nemzetközi Barlangtani Unió 15. Kongresszusának keretei között, majd 2010-ben Horvátországban a Velebit-hegységben találkozhatnak a barlangi mentők.

Hegedűs Gyula
Magyar Barlangi Mentőszolgálat

DR. BALÁZS DÉNES ÉLETMŰ-KIÁLLÍTÁS A DEBRECENI MÚZEUMBAN ÉS EMLÉKTÁBLA-AVATÁS EGYKORI ISKOLÁJÁBAN

A világhíró karsztkutató földrajztudós, a Magyar Földrajzi Múzeum megalapítója és Társulatunk évtizedeken át egyik legkiemelkedőbb tisztségviselője, dr. Balázs Dénes Debrecenben született. Szülővárosának múzeumában életét és életművét bemutató emlékkiállítás nyílt meg 2007. november 23-án, és ugyanaznap emléktáblát is avattak tiszteletére.

A fehérmárvány emléktáblát, amelyen a tudós arcképének bronz domborműve, Domonkos Béla érdi szobrászművész alkotása, dr. Balázs Dénes egykori középiskolájában, a mai Szent József Gimnázium épületében helyezték el, elkészítését Társulatunk is támogatta. Az avatás alkalmával a tudós munkásságát dr. Papp-Váry Árpád, a Magyar Földrajzi Társaság elnöke és dr. Kubassek János, a dr. Balázs Dénes által alapított Magyar Földrajzi Múzeum igazgatója méltatta. Az emléktáblán az MKBT koszorúját dr. Dénes György, Társulatunk tiszteletbeli elnöke helyezte el.

Ezután került sor a Déri Múzeumban dr. Balázs Dénes emlékére „Hátizsákkal és bakancsban a Föld körül” címmel rendezett időszaki életmű-kiállítás megnyitására. A tágas teremben kialakított nagyszabású kiállítás rengeteg fényképpel, meg a tudós által utazásai során gyűjtött eredeti földrajzi-földtani, néprajzi, állat- és növénytani és egyéb tárgyi anyagokkal filmszerűen vetíti a látogatók elé dr. Balázs Dénes életútját az iskolapadtól a barlangkutatásig, a Szabadság-barlang 1954. évi feltárásáig, majd azt követően egymás után sorakozó és az egész földkerekségre kiterjedő kutatóútjait.

A kiállítás megnyitása

Az MKBT koszorúját az emléktáblán Társulatunk tiszteletbeli elnöke helyezte el és köszöntötte Balázs Dénesét

Első nagy, több hónapos földrajzi-karszttudományi kutató terep-bejárása 1958-ban Kínába vezetett. A következő 32 évben öt világrész 130 országát járta be, kb. 1 millió km-t utazott Európán kívül, hogy megismerje és kutassa valamennyi éghajlati öv sokoldalú földrajzi viszonyait. Mert bár érdeklődésének és kutatásainak központjában a karsztvidékek álltak, de kutató útjai során nemcsak megcsodálta, de szakszerűen tanulmányozta a vulkánokat, a sivatagokat és minden más földrajzi jelenséget is. Kiterjedt figyelme az élővilágra, a kutatott területek állataira, növényeire is. Különös szeretettel tanulmányozta és írta le a bejárt országok népeinek sajátos kultúráját, néprajzát, hitvilágát. És mindezt a debreceni Déri Múzeumban rendezett nagyszerű kiállítás látványosan tárja elénk. A falakon és tárlókban a fényképek és térképek mellett, ásványoktól a néprajzi tárgyakig sok száz általa gyűjtött látványos érzékelteti a világotudós bámulatosan széleskörű érdeklődését és sokoldalú tudományos fölkészültségét.

A kiállításon külön tárló mutatja be Balázs Dénes gazdag irodalmi munkásságát, utazásairól meg kutatásainak eredményeiről beszámoló tudományos és ismeretterjesztő írásait. 26 könyv jelent meg, közülük 5 idegen nyelven is, szócikkeinek, kisebb írásainak száma megközelíti a 600-at. Jól esik ott látnunk a tárlóban Társulatunk folyóiratait, az általa 1959-től szerkesztett Karszt- és Barlangkutató Tájékoztatót, meg az 1961-ben általa alapított és három évtizeden át, haláláig szerkesztett Karszt és Barlang füzeteit.

Miközben a kiállítás anyagát, egy kiváló tudós hatalmas életművének szemléletes vázlatát tanulmányozzuk, átérezzük azt is, hogy ennek az egyedülálló, megfeszített tempójú, csodálatos életútnak a bejárásához, megvalósításához tudományos céltudatosság, roppant akaraterő, szívósság és az anyagiak szűkössége miatt nagyon sok mindentől való lemondás kellett.

A nagyszerű kiállítást – amelynek tervezőit és megvalósítóit, a debreceni Déri Múzeum munkatársait őszinte elismerés illeti – dr. Kubassek János a világhíró földrajztudós és múzeumalapító tudományos eredményeinek fölvezetésével, dr. Dénes György pedig a földkerekség karsztvidékeit és barlangjait haláláig hűségesen kutató nagyszerű tudósunk munkásságát és emberi nagyságát méltatva nyitották meg.

Dr. Dénes György

A kiállítóterem közepén felállított „kezesfa” táblái a világotudós legjelentősebb földrajztudós legjelentősebb kutatóútjaira emlékeztetnek

A SZPELEOLÓGUS KÖNYVESPOLCA

– jelentős részben egész oldalas – színes képekben mutatja be a hegység természeti szépségeit, építészeti emlékeit és lakóinak életét. A hegység híresen szép barlangjai közül 29-et mutat be a kötet 60 felvételen.

A kötet szép és igényes felvételeit 20 fotós anyagából válogatták össze.

H. T.

Munții Apuseni: Oradea 2006

Az A/4 méretű, 200 oldalas színvonalas kiadványt a Román Barlangtani Szövetség jelentette meg a Phare program és több szervezet támogatásával. Az Erdélyi-szigethegység 28 oldalas román és angol nyelvű ismertetését követően 170 oldalon

